

Datum

2021-06-16

Vår referens

Lotta Fröding

Utvecklingssekreterare

lotta.froding@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven - aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning STK-2021-490

Sammanfattning

Malmö stad har av Utbildningsdepartementet fått möjligheten att lämna synpunkter på remiss gällande betänkandet *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning* (SOU 2021:11).

Utredningen föreslår bland annat att:

- Skolverket ska ges i uppdrag att ansvara för att ta fram kunskapssammanställningar inom områdena elevhälsa och stöd som kan bidra till att förbättra huvudmäns, rektorers och lärares möjligheter att välja effektiva insatser.
- Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten SPSM ska ges i uppdrag att ta fram ett stöd för den utredning som ska genomföras för att ta ställning till en elevs behov av särskilt stöd.
- Ett krav på tillgång till speciallärare eller specialpedagog inom elevhälsan ska införas för att höja kvaliteten på kartläggning av stödbehov och utformning av insatser samt för att lärare ska ges ett bättre stöd i arbetet med att utforma inkluderande lärmiljöer.
- En numerär reglering av tillgång till elevhälsan ska införas som anger att en skolläkare får ansvara för högst 7 000 elever, en skolsköterska för högst 430 elever, en psykolog för högst 1 000 elever och en kurator för högst 400 elever.
- Det ska vara obligatoriskt för skolans huvudmän att redovisa tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator på skolenhetsnivå.
- En garanti för tidiga stödsatser ska införas för elever som läser ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik enligt grundsärskolans kursplaner.
- Grundsärskolans timplaner bör förändras för att bättre möta elevernas behov och öka flexibiliteten för eleverna att läsa utifrån olika timplaner.
- Grundsärskola ska byta namn till anpassad grundskola och gymnasiesärskola ska byta namn till anpassad gymnasieskola. För att skapa enhetlighet föreslås även att kommunal

vuxenutbildning som särskild utbildning ska byta namn till kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå.

Grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig i ärendet och ställer sig i huvudsak positiva till förslagen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Utbildningsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven - aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning
- Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven - aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (SOU 2021:11)
- Remissvar från grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 210526 § 85 med Reservation (M+C) och (SD) och muntlig Reservation (V) och (MP)
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 210528 § 76
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210621 Remiss från utbildningsdepartementet - Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven
- Förslag till yttrande
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210614 Remiss från utbildningsdepartementet - Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-06-21

Kommunstyrelsen 2021-06-29

Beslutet skickas till

Utbildningsdepartementet

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ärendet

Utredningen om elevers möjligheter att nå kunskapskraven redovisar i detta slutbetänkande uppdraget att kartlägga och analysera skolornas stöd- och elevhälsoarbete. Utredningen har haft i uppdrag att föreslå en acceptabel lägstanivå för tillgång till elevhälsans professioner samt analysera vilka insatser som kan vidtas för att stärka särskolan.

Den viktigaste omständigheten för att elever ska nå kunskapskrav är att de möter skickliga lärare och en trygg skolmiljö. Utredningen konstaterar att dessa områden ligger utanför dess uppdrag. Flera förslag riktar sig till Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten SPSM, där före-

slås att de får i uppdrag att ta fram bedömnings- och utredningsstöd som skolorna kan använda.

Förslag inom grundsärskolan handlar om ändrad timplan, förändrade begrepp och i grunden en förändrad syn på elevgruppen. Timplanen ska i större utsträckning likna grundskolans både i omfattning och i fördelning mellan ämnen. Det ska bli större möjligheter för elever inom skolformen att få en anpassning efter individuella behov och större möjligheter att läsa språk.

Remissinstansernas yttrande

Grundskolenämnden

Nämnden är överlag positiv till utredningens förslag. Nämnden är dock kritisk till utredningens förslag om en reglering av en acceptabel lägstanivå för personal inom elevhälsan. Bemanningen behöver vara anpassad till mål och uppdrag samt faktorer som elevunderlagets socioekonomiska sammansättning och antal nyanlända elever, antal skolor, antal rektorer att samarbeta med och antal elevhälsoteam att närvara i. Nämnden ser fördelar med att ändra namn på grundsärskola. Nämnden är dock inte säker på att den nya benämningen upplevs mindre stigmatiserande för målgruppen utan det behövs fler och mer genomgripande insatser än en ny benämning för att ändra synen.

Kommentarer och synpunkter sammanställs i förslag till yttrande.

M och C har lämnat reservation.

SD har lämnat reservation.

V har lämnat muntlig reservation.

MP har lämnat muntlig reservation.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag då dessa förväntas leda till en ökad likvärdighet och ge bättre förutsättningar för stöd- och elevhälsoarbetet så att elever når de kunskapskrav som minst ska nås. Nämnden välkomnar de förslag till förändringar som rör individuella program på gymnasiesärskolan samt ett namnbyte på skolformerna. Nämnden ser dock svårigheter med en numerär reglering av en acceptabel lägstanivå för tillgång till elevhälsan då nämnden ser en risk i att detta istället blir ett tak.

Kommentarer och synpunkter sammanställs i förslag till yttrande.

Stadskontorets sammantagna bedömning och förslag till beslut

Sammantaget är utredningens förslag positiva. Förslagen rör stärkta professioner, utvecklad kompetens för ett aktivt stöd- och elevhälsoarbete, bättre verktyg för effektiva insatser på stöd- och elevhälsoarbetet och tillgång till elevhälsans kompetenser. Åtgärderna spänner över både kompetensutvecklingsinsatser till insatser för att höja kraven på elevhälsans sammansättning och professionsskicklighet, mot en förväntad kvalitetshöjning och att fler elever når kraven för sin utbildning. Förslaget om en reglering av lägsta nivå för tillgång till elevhälsan är inte försvarbart då det finns risk för att lägsta nivån får styra och inte de faktiska behoven.

Med beaktande av inkomna yttranden bedömer stadskontoret att förslag till yttrande bör följa grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttranden.

En sammanställning av synpunkter och kommentarer på slutbetänkandet *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell*

funktionsnedsättning (SOU 2021:11) lämnas i förslag till yttrande.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör